

Tollbamondás

Kodály Zoltán 1882. december 16-án született Kecskeméten. Apját, aki vasutas volt, Szobra, Galántára, majd Nagyszombatba helyezték. Az ifjú a nagyszombati székesegyház kottatárában ismerkedett meg a nagy mesterek partitúráival.

Budapestre költözve az egyetemen magyar–német szakos tanárnak készült, de bejárt a Zeneakadémia, a mai Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zeneszerzési tanszakára is.

1907-ben indult az egész magyar zeneoktatást megújító tanári pályája: ez időtől kezdve lett ugyanis a Zeneakadémia zeneszerzés-professzora. Sorra mutatták be vonósnegyeseit, zongoradarabjait. Az első igazán nagy sikert az 1923-ban bemutatott Psalmus Hungaricus hozta meg számára. Később Zürichben szólaltatták meg ezt a művet, majd további országokban csendült fel az ún. Magyar zsoltár.

Kodály az operaszínpadon a Hány Jánossal mutatkozott be. Ez az alkotás a magyar népi humorát és heroikus küzdelmét idézi. Zenekari szvitként bejárta az egész világot. 1932-ben, a magyar állami operaházi ősbemutatón nagy sikert aratott a Székelyfonó. Ma is szívesen hallgatjuk a Marosszéki táncokat, a Fölszállott a pávát, a Galántai táncokat és más alkotásait.

Kodály Zoltán kapcsolata Erdéllyel 1910 nyarán kezdődött a népzene gyűjtés révén. Ebben az esztendőben Csík megye népzenejével ismerkedett. 1914-ben a bukovinai csángóknál, 1943-ban pedig Szolnok-Doboka vármegyében gyűjtött magyar és román népzene. Színpadi művei közül a Hány Jánost ismerte meg először az erdélyi közönség a Kolozsvári Magyar Színház előadásában, 1938-ban.

Kodály művészetét Bartók szavaival jellemezhetjük a legtisztábban: „Ha azt kérdezik tőlem, mely művekben ölt legtökéletesebben testet a magyar szellem, azt kell rá felelnem, hogy Kodály műveiben. Ezek a művek: hitvallás a magyar lélek mellett.”

Feladatlap

1. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat! Írd is le őket az alattuk lévő üres helyre!

ostrom	pechhel	Kilimandzsáró	Pálffy	külügy

5 pont

2. Írd le betűvel a következő számokat a táblázat üres sorába!

4 000 007	2 001 504	1982

3 pont

3. Pótold a mondatközi és a mondatvégi írásjeleket!

- a) Mikor hazafelé ballagtunk azt kérdezte segítenék-e neki
- b) Itt maradhatsz nem küldelek el de legalább ne zavarj amikor dolgozom
- c) ... idegen nyelveket tudni szép vallja Kölcsey a hazait pedig lehetőségig mívelni kötelesség
- d) Hát akkor fiam mondd meg hová tegyük a vesszőt a mondatokban
- e) Beszélj aszerint milyen a hallgatóságod

15 pont

4. Hogyan kapcsolod a megadott toldalékokat a következő tulajdonnevekhez? Írd le őket!

	-val, -vel	-i
Raffaello		
Neumann		
Madách Imre		
Chicago		
Diderot		

10 pont

5. Írd be az alábbi szavakba a j hangot jelölő betűt!

dele...   zsiva...   mora...   hüve...k   szamurá...
 karabé...   forté...   muszá...   ta...ték   gombo...ag

10 pont

6. Ahol szükséges, tedd ki a megfelelő ékezeteket!

furkál   sugdos   fotoriporter   simára   szubtropikus
 videomagnó   randevu   kaszkadőr   ironikus   tizet

10 pont

7. Pótold a hiányzó rövid vagy hosszú mássalhangzókat!

a...ektál (f)   ra...inált (f)   szu...erál (g)   bro...úra (s)   fe...séges (n)
 pa...íroz (sz)   fő...! (j)   autogra... (m)   bagate... (l)   a...rakció (t)

10 pont

8. Melyik írásmód a helyes? Húzd alá a szerinted helyesen írt változatot!

kézen-közön	kézenközön	kézen közön
kézől-kézre	kézőlkézre	kézől kézre
csapot papot (otthaglott)	csapot-papot (otthaglott)	csapotpapot (otthaglott)
hercehurca	herce-hurca	herce hurca
irgumburgum	irgum-burgum	irgum burgum
alkalom-adtán	alkalom adtán	alkalomadtán
pohárköszöntő	pohár köszöntő	pohár-köszöntő
honvéd-emlékmű	honvédemlékmű	honvéd emlékmű
számítógépfüggőség	számítógép függőség	számítógép-függőség
futball-világbajnokság	futball világbajnokság	futballvilágbajnokság

10 pont

9. Az első üres oszlopba írd le a megadott elemekből alkotott földrajzi neveket, a másodikba pedig a nevek -i (-beli) képzős származékait!

POSTA, TÉR		
MAROS, KÖRÖS, KÖZE		
GÖDÖLLŐI, DOMBSÁG		
KIS, JUGOSZLÁVIA		
MARGIT, HÍD		
GYILKOS, TÓ		

12 pont

10. Javítsd ki az alábbi mondatokban található helyesírási hibákat!

1. 1990. tavaszi hónapjaiban Franciaországba utazom.
2. Ma a Németh-családnál vacsorázom, akikkel együttnéztük a dísszemlét.
3. A fiam 11-es lesz jövőre a Gimnáziumban.
4. Az efajta megoldásokat nem tartom túl észszerűnek.
5. Szeretem a dér csípte csipke bogyót.
6. Sohanem olvasol kincskereső-beli cikkeket?
7. Told meg a vezetéket, hogy elérjen az asztalig!
8. Nem minden fajta szarka farka tarka-barka.

15 pont

A feladatlap értéke 100 pont.